

Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/4078,Szef-BBN-Koordinacja-i-integracja-sluzb-jest-konieczna.html>

18.04.2024, 06:44

10.09.2012

Szef BBN: Koordynacja i integracja służb jest konieczna

Zachęcamy do przeczytania wywiadu Cezarego Gmyza z szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego ministrem Stanisławem Koziejem, który ukazał się w dzisiejszym wydaniu "Rzeczpospolitej". Rozmowa dotyczyła systemu bezpieczeństwa narodowego.

Premier zapowiedział reformę Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. A rzecznik rządu mówi o dyskusji o służbach specjalnych. Czy BBN jest w te prace zaangażowane?

Stanisław Koziej, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego: Z polecenia prezydenta zorganizowaliśmy Strategiczny Przegląd Bezpieczeństwa Narodowego. Przegląd ten objął wszystkie dziedziny systemu bezpieczeństwa – zarówno militarne, jak i niemilitarne, wewnętrzne i zewnętrzne. Oczywiście służby specjalne są jednym z elementów całego systemu bezpieczeństwa. Przy czym zaznaczę, że nie analizowaliśmy poszczególnych służb, ale cały system. Przegląd ten został zakończony. W tej chwili kończymy raport, ale nie mogę o nim wiele mówić, bo raport jest niejawnym. Najpierw musi się z nim zapoznać prezydent, potem będą dalsze decyzje.

Jakie wnioski wynikają z tego przeglądu?

Zasadniczą konkluzją jest konieczność integracji całego systemu bezpieczeństwa. Obserwujemy, że ten system oraz instytucje, które bezpieczeństwem się zajmują, jest nadmiernie rozproszony. Bardzo wiele instytucji zajmuje się kwestiami bezpieczeństwa, natomiast nie ma swobodnego spięcia, integracji i koordynacji. Z tego powodu właśnie integracja i koordynacja to główne przesłanie tego raportu. Dotyczy to również służb specjalnych.

W jakim kierunku miałyby iść ta integracja? Gdzie byłby ulokowany główny ośrodek takiej koordynacji?

Nasze propozycje mieszczą się w dotychczasowym systemie konstytucyjnym. Z konstytucji wynika, że są dwa ośrodki władzy wykonawczej – rządowy i prezydencki. Bierzemy jednak pod uwagę, że w przyszłości może się pojawić wola zmiany konstytucji i na przykład przejście na system prezydencki albo gabinetowy. Wówczas oczywiście należałoby wprowadzić zmiany konstytucyjne, także w zakresie kierowania bezpieczeństwem narodowym. Taką ewentualność również przewidujemy w naszym raporcie. Jednak w wariantach podstawowym opieramy się na istniejącej konstytucji.

Kto zatem będzie sprawował władzę nad służbami?

Zasadniczo władzę wykonawczą sprawuje Rada Ministrów, i to jest odpowiedź, gdzie powinien być ośrodek koordynacyjny. Prezydent nie powinien być jednak pomijany i musi mieć możliwość korzystania ze wszelkiego rodzaju informacji.

Dlaczego prace nad raportem odbywają się w tajemnicy?

Pracujemy nad raportem na podstawie materiałów zarówno jawnych, jak i niejawnych. Zasada jest taka, że jeśli pojawiają się materiały klauzulowane, to trzeba objąć klauzulą cały dokument. Raport będzie zawierał jednak dużo propozycji o charakterze legislacyjnym. A proces legislacyjny jest oczywiście jawny, ale najpierw te propozycje musi zaakceptować prezydent. Dopiero wtedy mogą ujrzeć światło dzienne. Planujemy jednak na podstawie raportu wydać do końca roku białą księgę bezpieczeństwa narodowego, gdzie znajdą się te informacje, które nie są tajne.

Czy prezydent wystąpi z inicjatywą legislacyjną?

Raport określa, w jakich kierunkach powinny iść zmiany legislacyjne, ale nie jest wykluczone, że prezydent może wystąpić z propozycją konkretnych aktów prawnych. Jedną z propozycji zakłada przygotowanie specjalnej ustawy o systemie kierowania bezpieczeństwem.

Reformy służb są konieczne?

Niewątpliwie w tym obszarze zmiany są potrzebne. Brakuje systemu zintegrowanej analizy informacji dopływających ze służb. Każda służba produkuje własne informacje i dociera z nimi do decydentów. Ci zaś nie mają instrumentów pozwalających na porównawczą i syntetyzującą analizę oraz ocenę informacji specjalnych dopływających z różnych źródeł. Konieczne jest więc zorganizowanie takiego ośrodka, który będzie gromadził i analizował informacje. Natomiast co do tego, jak powinny być urządzone służby nie będę się wypowiadał, gdyż najpierw moje opinie powinien poznać prezydent.

Kiedy się pojawiły pierwsze informacje o waszych pracach, odezwały się głosy, że będzie to próba restytucji starych rozwiązań, a nawet odbudowy Wojskowych Służb Informacyjnych pod innym szyldem. Prezydent jako poseł głosował przeciw rozwiązaniu WSI.

Osobiście mam takie podejście do systemu bezpieczeństwa narodowego, że nie powinno się patrzeć w przeszłość, lecz w przyszłość. Oglądanie się do tyłu nie jest najlepszym rozwiązaniem problemów. Jednak, jeśli są jakieś złe rzeczy, to trzeba je naprawiać. A sytuacja jest taka, że dziś mamy nadmiernie rozproszone służby. Jest nadmiar instytucji, które zajmują się podobnymi sprawami i wchodzi sobie w drogę. Mógłbym podać dziesiątki takich przykładów, gdzie ta sektorowość czy też resortowość jest nadmiernie rozpowszechniona. Każdy zajmuje się często czymś, nie wiedząc, że inny resort robi to samo. Rozwiązaniem jest koordynacja i integracja.

Czy jednak taka koordynacja i integracja to nie jest kopiowanie systemu rosyjskiego, tzw. kułaka, który w jednej zaciśniętej pięści skupia całą władzę nad systemem bezpieczeństwa, często nie tylko, aby zapewnić bezpieczeństwo obywatelom, ale by ich równocześnie kontrolować?

Jak się rozejrzemy po świecie, to zobaczymy, że są różne systemy. Nie chodzi o to, aby stworzyć jedną super służbę...

W Rosji też jest wiele służb, ale władztwo jest skupione w tzw. kułaku.

Ja nie mówię o władztwie, tylko o koordynacji i integracji. To jest coś innego. Chodzi o dostarczanie decydentom przetworzonej analizy opracowanej na podstawie wielu źródeł. Tego teraz nie ma i to jest nasza słabość. Jeszcze raz podkreślam, że trzymamy się obowiązującej konstytucji.

Który system bezpieczeństwa mógłby być wzorem?

Takiego jeszcze na świecie nie ma. Tendencje do koordynacji i integracji występują wszędzie. Nigdzie jednak nie

stworzono zintegrowanego systemu bezpieczeństwa. My to próbujemy robić, choćby przez integrowanie systemów cywilnych i wojskowych, międzynarodowych i krajowych, obronnych i kryzysowych, resortowych i transsektorowych, centralnych i lokalnych. I nie chodzi tylko o to, aby bronić się przed zagrożeniami militarnymi, ale również innymi, takimi jak cyberataki czy zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego. Jeśli uda nam się przekonać decydentów do idei integracji, i w tym kierunku reformować system, to będziemy pod względem nowoczesności i adekwatności do nowych potrzeb w czołówce światowej.

Organizacje broniące praw człowieka zwracają jednak uwagę, że być może dzięki takim działaniom zwiększa się bezpieczeństwo, ale kurczy się sfera wolności obywatelskiej.

To jest odwieczny dylemat - wolność czy bezpieczeństwo. Trzeba szukać kompromisu. Od 11 września 2001 r. rzeczywiście nastąpiło zaostrzenie polityki bezpieczeństwa kosztem wolności. Ale po zamachu na WTC było to powszechnie akceptowane. W swoich propozycjach ten dylemat uwzględniamy.

Wizja, w której urzędnicy będą mogli mieć na mój temat wszelkie możliwe informacje w imię mojego bezpieczeństwa, mnie nie przekonuje.

Również i dziś służby mają takie możliwości. Integracja zapewni, że będzie nad tym kontrola, której w tej chwili często nie ma.

Wolę, jak urzędnicy mniej o mnie wiedzą.

Zintegrowany systemy bezpieczeństwa w mojej opinii nie jest zagrożeniem dla wolności obywatelskich. Wręcz przeciwnie - zapewnia lepszą, nie tylko czysto polityczną, ale właśnie merytoryczną, fachową kontrolę konstytucyjnych organów władzy nad wyspecjalizowanymi służbami. To nadmierna autonomia służb jest z pewnością większym ryzykiem. Dlatego bardzo zachęcam również pana redaktora, jako zwolennika prymatu wolności nad bezpieczeństwem, swobody obywatelskiej nad rygorami zbiorowości, do popularyzacji idei zintegrowanego systemu bezpieczeństwa narodowego, którą propagujemy we wnioskach ze Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego.

S. Koziej: Koordynacja i integracja służb jest konieczna, wywiad przeprowadził C. Gmyz, "Rzeczpospolita", 10 września 2012 r., nr 211 (9331), s. 5,

<http://www.rp.pl/artykul/10,931930-Koordynacja-i-integracja-sluzb-jest-konieczna.html?p=1> (dostęp: 10 września 2012 r.).

[Tweetnij](#)